

QUẬN ỦY ĐỒNG ĐA
BAN TUYÊN GIÁO

*

Số 22 - HD/BTGQU

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM

Đống Đa, ngày 07 tháng 03 năm 2024

HƯỚNG DẪN

**Tuyên truyền kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng,
Lãnh đạo tiền bối tiêu biểu của Đảng và cách mạng Việt Nam
(02/4/1904 - 02/4/2024)**

Căn cứ Hướng dẫn số 142-HD/BTGTW ngày 26/02/2024 của Ban Tuyên giáo Trung ương và Hướng dẫn số 136-HD/BTGTU ngày 4/03/2024 của Ban Tuyên giáo Thành ủy Hà Nội về “Tuyên truyền kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng, lãnh đạo tiền bối tiêu biểu của Đảng và cách mạng Việt Nam (02/4/1904 - 02/4/2024)”, Ban Tuyên giáo Quận ủy Đống Đa hướng dẫn công tác tuyên truyền kỷ niệm trên địa bàn Quận, như sau:

I. MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Tôn vinh, tri ân công lao, những đóng góp to lớn của đồng chí Nguyễn Lương Bằng đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta; khẳng định vai trò lãnh đạo của Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh và các đồng chí lãnh đạo cách mạng tiền bối tiêu biểu trong sự nghiệp đấu tranh vì độc lập, tự do của dân tộc, hòa bình, thống nhất Tổ quốc; qua đó củng cố, bồi đắp niềm tin của Nhân dân đối với Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội chủ nghĩa và công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

2. Thông qua các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm giáo dục truyền thống yêu nước, khơi dậy lòng tự hào, tự tôn dân tộc, ý chí tự lực, tự cường, sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc và khát vọng vươn lên; khích lệ, cổ vũ các tầng lớp Nhân dân Thủ đô, nhất là thế hệ trẻ, noi gương đồng chí Nguyễn Lương Bằng và các đồng chí lãnh đạo tiền bối tiêu biểu của Đảng, vượt qua khó khăn, thách thức, tích cực học tập, lao động và công tác, cống hiến để xây dựng đất nước Việt Nam ngày càng phồn vinh, hạnh phúc.

3. Các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm cần tổ chức bằng nhiều hình thức phù hợp, có trọng tâm, trọng điểm, thiết thực, hiệu quả, tiết kiệm, bảo đảm đúng các quy định hiện hành; gắn với thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII, Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Hội nghị Trung ương 4 (khóa XIII) về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức,

so 05-CT/TW ngày 15/5/2016 về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tuyên truyền thực hiện Nghị quyết số 15-NQ/TW ngày 05/5/2022 của Bộ Chính trị (khóa XIII) về *"Phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045"*, Chỉ thị số 24-CT/TU ngày 07/8/2023 về *"Tăng cường kỷ cương, kỷ luật và trách nhiệm giải quyết công việc trong hệ thống chính trị thành phố Hà Nội"* và Chỉ thị số 30-CT/TU ngày 19/02/2024 *"Tăng cường sự lãnh đạo của cấp ủy Đảng về xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh"* của Ban Thường vụ Thành ủy; tuyên truyền các ngày lễ lớn, sự kiện chính trị quan trọng của Thủ đô và đất nước, trọng tâm là kỷ niệm 70 năm Ngày Giải phóng Thủ đô (10/10/1954 - 10/10/2024); tuyên truyền triển khai các nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội, đảm bảo quốc phòng - an ninh, trật tự an toàn xã hội, đẩy mạnh các phong trào thi đua yêu nước trong cán bộ, đảng viên, các tầng lớp Nhân dân và lực lượng vũ trang Thủ đô, tạo động lực thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội lần thứ XIII của Đảng, Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố lần thứ XVII, 10 chương trình công tác của Thành ủy (khóa XVII), Nghị quyết Đại hội Đảng bộ quận Đống Đa lần thứ XXVIII nhiệm kỳ 2020 – 2025 và các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội, nhiệm vụ chính trị của Thủ đô và Quận...

II. NỘI DUNG VÀ HÌNH THỨC TUYÊN TRUYỀN

1. Nội dung tuyên truyền

1.1. Thân thế, sự nghiệp cách mạng của đồng chí Nguyễn Lương Bằng, người cộng sản kiên cường, bất khuất thuộc lớp chiến sĩ đầu tiên của cách mạng Việt Nam; người học trò và một trong những người bạn chiến đấu sớm nhất của Chủ tịch Hồ Chí Minh; người hoạt động xuất sắc của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc ta.

1.2. Tâm gương sáng ngời về chủ nghĩa anh hùng cách mạng, đức tính giản dị, khiêm tốn, cần, kiệm, liêm chính, chí công vô tư, suốt đời phấn đấu vì lợi ích của dân tộc và hạnh phúc của Nhân dân, vì sự nghiệp xây dựng Chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

1.3. Việc học tập và noi theo tâm gương đạo đức cách mạng của đồng chí Nguyễn Lương Bằng ở các cấp, các ngành và trên quê hương Hải Dương. Đấu tranh, phản bác các thông tin, quan điểm sai trái, thù địch chống phá Đảng, Nhà nước, chế độ, xuyên tạc cuộc đời và những đóng góp của đồng chí Nguyễn Lương Bằng đối với cách mạng Việt Nam.

1.4. Các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm diễn ra ở các cấp, các ngành, các địa phương, nhất là trên quê hương Hải Dương và những nơi đồng chí Nguyễn Lương Bằng công tác, hoạt động cách mạng; chú trọng các hoạt động trọng tâm và công tác tuyên truyền ở vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc, tôn giáo, biên giới, hải đảo của Tổ quốc.

2. Hình thức tuyên truyền

Sưu tầm, biên tập và đăng tải tin, bài viết trên Cổng thông tin điện tử Quận, ấn phẩm bản tin “*Thông tin nội bộ Quận*”, Trang tin điện tử Đảng bộ Quận; trang fanpage “*Đống Đa xưa và nay*” và thông qua Hội nghị báo cáo viên thường kỳ; lồng ghép nội dung tuyên truyền trong các buổi sinh hoạt chi bộ, sinh hoạt của các đoàn thể, cơ quan, đơn vị, các hoạt động văn hóa - văn nghệ, tuyên truyền cổ động trực quan....; biên soạn, phát hành tài liệu tuyên truyền; chỉ đạo hệ thống thông tin cơ sở, các tổ chức cơ sở Đảng đẩy mạnh tuyên truyền tới cán bộ, đảng viên và Nhân dân.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Đề nghị UBND Quận chỉ đạo Phòng Văn hóa – Thông tin, Trung tâm Văn hóa – thông tin & Thể thao Quận tổ chức các hoạt động thông tin, tuyên truyền về kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng (02/4/1904 – 02/4/2024) trên phương tiện thông tin đại chúng, tuyên truyền cổ động trực quan tại các cơ quan, đơn vị trên địa bàn Quận. Kịp thời phát hiện báo cáo UBND Quận xử lý nghiêm các vi phạm trong việc đăng tải, phổ biến, phát tán thông tin, quan điểm sai trái, xuyên tạc về sự kiện.

2. Ủy ban MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội Quận

Bám sát chỉ đạo của cấp trên chỉ đạo, hướng dẫn tổ chức tuyên truyền kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng (02/4/1904 – 02/4/2024) bằng những hoạt động thiết thực, phù hợp gắn với tuyên truyền kết quả thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, XII), Kết luận số 21-KL/TW ngày 25/10/2021 của Hội nghị Trung ương 4 (khóa XIII) về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh, Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tuyên truyền thực hiện Nghị quyết số 15-NQ/TW ngày 05/5/2022 của Bộ Chính trị về “*Phương hướng, nhiệm vụ phát triển Thủ đô Hà Nội đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*”, 10 chương trình công tác của Thành ủy (khóa XVII), Nghị quyết Đại hội Đảng bộ quận Đống Đa lần thứ XXVIII nhiệm kỳ 2020 – 2025 và các chỉ tiêu phát triển kinh tế - xã hội, nhiệm vụ chính trị của địa phương; chú trọng tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng, trang thông tin điện tử của các cơ quan, đơn vị và mạng lưới truyền thông cơ sở; thông qua hội nghị sinh hoạt của các tổ chức chính trị - xã hội; tiếp tục đẩy mạnh các cuộc vận động, phong trào thi đua yêu nước và các hoạt động “*Uống nước nhớ nguồn*”, “*Đền ơn, đáp nghĩa*”, chăm lo đời sống vật chất, tinh thần cho đoàn viên, hội viên. Nắm bắt tình hình tư tưởng cán bộ, đảng viên và các tầng lớp Nhân dân; kịp thời đề xuất, tham mưu cấp ủy làm tốt công tác tư tưởng,...

Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh Quận: căn cứ chỉ đạo của cấp trên, hướng dẫn cấp Đoàn cơ sở đưa nội dung tuyên truyền kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng (02/4/1904 – 02/4/2024) lồng ghép trong nội dung sinh hoạt và các hoạt động của Đoàn, Hội, Đội, đẩy mạnh giáo dục truyền thống cách mạng cho thế hệ trẻ trên địa bàn Quận.

3. Các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc căn cứ Hướng dẫn của Ban Tuyên giáo Quận ủy lãnh đạo, chỉ đạo triển khai, thực hiện tốt các hoạt động tuyên truyền, kỷ niệm phù hợp điều kiện thực tế tại cơ sở; đẩy mạnh tuyên truyền kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng (02/4/1904 – 02/4/2024) trên hệ thống thông tin điện tử và loa truyền thanh cơ sở.

V. MỘT SỐ KHẨU HIỆU TUYÊN TRUYỀN

1. Nhiệt liệt chào mừng 120 năm Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng (02/4/1904 - 02/4/2024)!

2. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - Người chiến sĩ cộng sản kiên cường, bất khuất!

3. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - Tấm gương đạo đức cách mạng sáng ngời!

4. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - Người học trò xuất sắc của Chủ tịch Hồ Chí Minh!

5. Đảng Cộng sản Việt Nam quang vinh muôn năm!

6. Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam muôn năm!

7. Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại sống mãi trong sự nghiệp của chúng ta!

Ghi chú: Đề cương truyền truyền kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng (02/4/1904 – 02/4/2024) do Ban Tuyên giáo Trung ương biên soạn được gửi kèm hướng dẫn này; đề nghị các cơ quan, đơn vị sớm tổ chức thực hiện để công tác thông tin, tuyên truyền đạt kết quả tốt./.

Nơi nhận:

- Ban TGTU; | (để b/cáo)
- Thường trực Quận ủy; |
- UBND Quận; |
- Ủy ban MTTQ và các tổ chức CT-XH Quận; | (để t/hiện)
- Các tổ chức cơ sở đảng trực thuộc; |
- Lưu VT, BTGQU.

Đinh Thị Lan Hương

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
Kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng,
lãnh đạo tiền bối tiêu biểu của Đảng và cách mạng Việt Nam
(02/4/1904 - 02/4/2024)

I. Khái lược tiểu sử và quá trình hoạt động cách mạng của đồng chí Nguyễn Lương Bằng

Đồng chí Nguyễn Lương Bằng (bí danh Sao Đỏ, Hai Nam, Triệu Vân...) thường được các đồng chí cùng thời gọi là Anh Cả, sinh ngày 02/4/1904 tại thôn Đông, xã Đoàn Lâm, tổng Đoàn Lâm, huyện Thanh Miện, nay là xã Thanh Tùng, huyện Thanh Miện, tỉnh Hải Dương trong một gia đình nghèo có truyền thống yêu nước.

Khi lớn lên, Nguyễn Lương Bằng làm nhiều nghề kiếm sống (nghề may, phụ bếp, công nhân tàu biển).

Năm 1925, sau khi sang Quảng Châu, Trung quốc, Nguyễn Lương Bằng được gặp Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc và bắt đầu tham gia hoạt động cách mạng; được kết nạp vào Hội Việt Nam cách mạng thanh niên và theo học lớp huấn luyện chính trị do Nguyễn Ái Quốc tổ chức.

Tháng 9/1926, Đồng chí rời Quảng Châu về Hải Phòng, làm nhiệm vụ thiết lập đường dây liên lạc Hải Phòng - Hương Cảng (Hồng Kông) - Quảng Châu, chuyển tài liệu, sách báo cách mạng về trong nước, vận động, tuyên truyền cách mạng ở Hải Phòng, Nam Định, Thái Bình...; từ tháng 10/1927 đến tháng 12/1928, Đồng chí vào Sài Gòn tuyên truyền, vận động cách mạng trong công nhân và thanh niên.

Tháng 12/1928, Đồng chí trở lại Hải Phòng hoạt động trong phong trào công nhân và đi “vô sản hóa”. Giữa năm 1929, Tổng bộ Hội Việt Nam cách mạng thanh niên điều động Đồng chí sang công tác ở Hương Cảng (Hồng Kông). Tại đây, tháng 10/1929, Đồng chí được kết nạp vào chi bộ An Nam Cộng sản Đảng. Tháng 12/1929, Đồng chí đến Thượng Hải (Trung Quốc) gây dựng cơ sở trong Việt kiều và binh lính người Việt trong tô giới Pháp.

Năm 1931, Đồng chí bị mật thám Pháp bắt tại Thượng Hải, áp giải về nước; lần lượt bị giam tại bắt Catina (Sài Gòn), nhà tù Hỏa Lò (Hà Nội), nhà lao Hải Dương. Sau khi bị tòa án thực dân tại Hải Dương kết án phát lưu chung thân, Đồng chí lần lượt bị giam tại nhà lao Hải Dương, nhà tù Hỏa Lò (Hà Nội).

Tháng 12/1932, Đồng chí vượt ngục và tiếp tục hoạt động cách mạng.

Cuối năm 1933, Đồng chí bị thực dân Pháp bắt lần thứ hai và bị tòa án thực dân ở Bắc Giang kết án khổ sai chung thân. Tháng 5/1935, Đồng chí bị đày lên nhà tù Sơn La.

Tháng 8/1943, cùng một số cán bộ của Đảng vượt ngục thành công và trở về tiếp tục hoạt động cách mạng; Đồng chí được Thường vụ Trung ương Đảng giao phụ trách công tác tài chính và công tác binh vận.

Tháng 8/1945, tại Hội nghị toàn quốc của Đảng họp ở Tân Trào, Tuyên

Quang (ngày 14 - 15/8), Đồng chí được bầu làm ủy viên chính thức Ban Chấp hành Trung ương Đảng. Đại hội Quốc dân họp ở Tân Trào (ngày 16 - 17/8) đã bầu Đồng chí vào Ban Thường trực ủy ban giải phóng dân tộc Việt Nam.

Từ sau Cách mạng Tháng Tám, Đồng chí liên tục là ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng, lần lượt giữ các chức vụ: Trưởng ban Kinh tế - Tài chính Trung ương sau đổi thành Ban Tài chính Trung ương (1947 - 1951); Tổng Giám đốc Ngân hàng Quốc gia Việt Nam (1951 - 1952); Đại sứ Việt Nam tại Liên Xô (1952 - 1956); Tổng Thanh tra Ban Thanh tra Trung ương của Chính phủ (1956 - 1960); Trưởng Ban Kiểm tra Trung ương Đảng (1960 - 1969); Phó Chủ tịch nước (1969 - 1979).

Ngày 20/7/1979, do tuổi cao sức yếu, đồng chí Nguyễn Lương Bằng từ trần, hưởng thọ 75 tuổi.

Với 75 tuổi đời, hơn nửa thế kỷ phấn đấu hoạt động cách mạng dưới ngọn cờ của Đảng Cộng sản Việt Nam và Chủ tịch Hồ Chí Minh vĩ đại, đồng chí Nguyễn Lương Bằng là một tấm gương sáng về một chiến sĩ cộng sản kiên trung, một lãnh đạo tiền bối tiêu biểu hết lòng vì độc lập dân tộc, vì tự do, hạnh phúc của Nhân dân. Đồng chí được Đảng, Nhà nước truy tặng Huân chương Sao Vàng vì những công lao to lớn đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc.

II. Những cống hiến to lớn của đồng chí Nguyễn Lương Bằng đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng và dân tộc

1. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - người chiến sĩ tiên phong, nhà lãnh đạo tài năng của Đảng và cách mạng Việt Nam

Từ một thanh niên yêu nước, Nguyễn Lương Bằng đã sớm được giác ngộ, trở thành một trong những chiến sĩ đầu tiên của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên từ năm 1925. Sau khi hoàn thành khóa huấn luyện chính trị của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên do Nguyễn Ái Quốc tổ chức tại Quảng Châu, tháng 9/1926, đồng chí Nguyễn Lương Bằng về nước hoạt động để thiết lập hệ thống liên lạc, truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào trong nước và mở rộng phong trào cách mạng. Chỉ trong một thời gian ngắn, đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã thể hiện vai trò là một trong những người tiên phong tổ chức thắng lợi việc truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng cách mạng của Nguyễn Ái Quốc vào Việt Nam, xây dựng thành công các cơ sở cách mạng của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên cũng như thiết lập thành công hệ thống giao thông liên lạc trong nước với nước ngoài trong những hoàn cảnh vô cùng khó khăn, trước sự truy sát của kẻ thù.

Theo chủ trương của tổ chức, đồng chí Nguyễn Lương Bằng tình nguyện đi vào phong trào “vô sản hóa”, góp phần thúc đẩy sự kết hợp chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng cách mạng Nguyễn Ái Quốc với phong trào công nhân và phong trào yêu nước ở nước ta, đẩy nhanh quá trình vận động tiến tới thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam - đội tiên phong của giai cấp công nhân và của cả dân tộc. Đồng chí là một trong những người tiên phong trong công tác vận động công nhân, binh lính và đã thành công trong việc hình thành các tổ chức đầu tiên của công nhân và binh lính người Việt Nam yêu nước ở nước ngoài.

Trong quá trình hoạt động cách mạng đầy cam go, thử thách, Đồng chí đã từng bước trưởng thành: từ hội viên của Hội Việt Nam cách mạng thanh niên, được kết nạp vào An Nam Cộng sản Đảng và trở thành một trong những đảng viên cộng sản đầu tiên của Đảng Cộng sản Việt Nam. Đảng ta khẳng định: đồng chí Nguyễn Lương Bằng là một người cộng sự đặc lực của Chủ tịch Hồ Chí Minh *“trong việc xây dựng Đảng ta, giáo dục đảng viên, chăm lo sự vững vàng của Đảng về tư tưởng và tổ chức*

Với phẩm chất, tài năng và uy tín của mình, đồng chí Nguyễn Lương Bằng là người tiên phong trong tổ chức thực hiện nhiều nhiệm vụ mới của cách mạng mà Đảng, Nhà nước, Nhân dân tin cậy giao phó. Đồng chí là người đầu tiên được Đảng giao thực hiện nhiệm vụ phụ trách tài chính cho Đảng và Mặt trận Việt Minh trong những năm tháng khẩn trương chuẩn bị cho Cách mạng Tháng Tám. Đồng chí cũng là người đầu tiên phụ trách công tác kinh tế - tài chính của Đảng trong kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược; người đầu tiên tổ chức, xây dựng và là Tổng Giám đốc đầu tiên của Ngân hàng Quốc gia Việt Nam (nay là Ngân hàng Nhà nước Việt Nam); được Quốc hội tín nhiệm bầu làm Phó Chủ tịch nước.

Quá trình hoạt động và cống hiến cho cách mạng của đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã góp phần quan trọng vào những thắng lợi to lớn của cách mạng Việt Nam trong thế kỷ XX: thắng lợi của Cách mạng Tháng Tám 1945, của hai cuộc kháng chiến trường kỳ chống thực dân Pháp và đế quốc Mỹ xâm lược; thắng lợi của công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa; góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, xây dựng Nhà nước ta trong sạch, vững mạnh, thực sự là Nhà nước của Nhân dân, do Nhân dân, vì Nhân dân; củng cố, nâng cao niềm tin của Nhân dân đối với Đảng và con đường cách mạng mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã lựa chọn.

Ở từng hoàn cảnh lịch sử, trong những điều kiện hết sức khó khăn, phức tạp của quá trình vận động cách mạng - khi Đảng ta chưa ra đời (trước năm 1930) hay trước sự đàn áp của chế độ thực dân, phong kiến đối với cách mạng nước ta (trước năm 1945), trong gian khổ của công cuộc xây dựng và bảo vệ chế độ mới chống thù trong giặc ngoài (1945 - 1946) cũng như trước những khó khăn, khốc liệt của hai cuộc kháng chiến chống giặc ngoại xâm và sự phức tạp của quan hệ quốc tế (1947-1975) mới thấy hết vai trò của người chiến sĩ tiên phong, nhà lãnh tài năng với những cống hiến to lớn trong tổ chức xây dựng Đảng, xây dựng Nhà nước mới ở nước ta của đồng chí Nguyễn Lương Bằng.

2. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - người cộng sản kiên cường, bất khuất

Phải lao động kiếm sống từ khi 13 tuổi và sống tự lập, tự học tập lúc mới 17 tuổi, với ý chí can trường, từ một thanh niên yêu nước Đồng chí đã trở thành người chiến sĩ cộng sản, một trong những nhà lãnh đạo cách mạng tiên phong, xuất sắc của Đảng và cách mạng Việt Nam. Bằng chính sức lao động, học tập và không ngừng vươn lên, đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã vượt lên mọi hoàn cảnh để thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ được giao phó.

*. Điều văn của Ban Chấp hành Trung ương Đảng đưa tiễn đồng chí Nguyễn Lương Bằng.

Đấu tranh vì lý tưởng độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội, nhiều lần bị địch bắt, đầy ải. Trong nhà tù và trên đường bị địch áp giải, Đồng chí vẫn tranh thủ tuyên truyền, giác ngộ binh lính địch, chỉ cho họ hiểu rõ nỗi thống khổ của đồng bào và trách nhiệm phải giải phóng Nhân dân, vạch trần chế độ bất công trong quân đội địch, sự ngược đãi của bọn chỉ huy với binh lính. Những năm tháng bị giam cầm, mặc cho chế độ nhà tù đầy ải khắc nghiệt, Đồng chí vẫn trước sau như một, luôn nêu cao khí tiết của người cộng sản, tinh thần đấu tranh cách mạng kiên cường, mưu trí. Đồng chí là một trong những người đi đầu trong các cuộc đấu tranh chống chế độ lao tù hà khắc, nêu cao tinh thần bất khuất trước quân thù: *vận động mọi người tiến hành tuyệt thực, làm cho máu chảy, thậm chí phải mổ bụng để kẻ địch phải nhượng bộ*¹. Đã hai lần Đồng chí quyết tâm, anh dũng, mưu trí tổ chức vượt ngục thành công để trở về với Đảng, với cách mạng. Hơn mười năm tù đầy, phải đương đầu với bao cửa ải thử thách: tra tấn, bệnh tật, sự hiểm nguy của hai lần vượt ngục... không khuất phục được người chiến sĩ “gan vàng, dạ sắt”.

Những nhiệm vụ mà đồng chí Nguyễn Lương Bằng được giao luôn đòi hỏi phải có bản lĩnh can trường, trí tuệ, phải vừa học, vừa làm, không ngừng đổi mới, sáng tạo mới có thể hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ. Chính thực tiễn cách mạng ấy đã tạo nên bản lĩnh kiên cường Nguyễn Lương Bằng và hình thành phương pháp làm việc cũng như lối sống giản dị, nhân văn của Đồng chí. Nói thẳng, nói thật, giữ vững nguyên tắc nhưng thấm đượm tinh thần nhân văn trong hoạt động thực tiễn là phẩm chất cách mạng cao quý của đồng chí Nguyễn Lương Bằng mà các thế hệ cán bộ, đảng viên và Nhân dân ta hết sức trân trọng. Trong công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng, Đồng chí kiên quyết đấu tranh chống những biểu hiện tiêu cực, suy thoái trong Đảng; kiên quyết đấu tranh với mọi biểu hiện, cám dỗ của chủ nghĩa cá nhân; chú trọng giữ gìn, xây dựng, bảo vệ Đảng trong sạch, vững mạnh. .

Với bản lĩnh và ý chí kiên cường vì độc lập dân tộc, vì tự do, hạnh phúc của Nhân dân, Đồng chí đã vượt qua mọi khó khăn, gian khổ góp phần vào những thành công của cách mạng Việt Nam trong thế kỷ XX, thúc đẩy sự phát triển của lịch sử dân tộc. Thành công của đồng chí Nguyễn Lương Bằng trong thực hiện các nhiệm vụ mà Đảng giao phó gắn liền với phẩm chất đạo đức cách mạng kiên cường của một chiến sĩ cộng sản, một nhà lãnh đạo luôn đặt lợi ích của dân tộc, của Đảng lên trên hết và trước hết.

3. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng - tam gương đạo đức cách mạng sáng ngời, người học trò xuất sắc của Chủ tịch HỒ Chí Minh

Ngay từ khi được Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc giác ngộ, giáo dục và tham gia vào Hội Việt Nam cách mạng thanh niên, đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã thấm nhuần sâu sắc tư tưởng của Người, suốt đời phấn đấu, học tập và thực hành nêu gương đạo đức cách mạng, hết lòng phục vụ Nhân dân, phụng sự Tổ quốc.

¹. Theo *Tiểu sử Nguyễn Lương Bằng*, NXB Chính trị quốc gia - Sự thật, 2015, tr.94.

Lịch sử còn mãi lưu truyền trong các thế hệ cách mạng hai tên gọi biểu tượng của Đồng chí: một biểu tượng cho ý chí kiên cường của người cộng sản với bí danh “Sao Đỏ”, một *“biểu tượng của mẫu mực, sự trong sáng của tình đồng chí, tình anh em”* với cái tên “Anh Cả”. Điều đó thể hiện sự tôn vinh và ngưỡng mộ của những nhà hoạt động cách mạng nổi tiếng cùng thế hệ đối với đồng chí Nguyễn Lương Bằng; không chỉ xuất phát từ những công lao mà bắt nguồn chính từ phẩm chất đạo đức cao đẹp đã trở thành biểu tượng của đồng chí Nguyễn Lương Bằng: nói đi đôi với làm, không ham danh vị, lợi quyền, đặt lợi ích của Đảng, của cách mạng lên trên hết, trước hết. Tháng 8/1945, khi ủy ban dân tộc giải phóng cải tổ thành Chính phủ lâm thời, cùng với một số đại biểu của Việt Minh, đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã tự nguyện rút lui để nhường chỗ trong Chính phủ lâm thời cho nhân sĩ khác, hành động đó được Chủ tịch Hồ Chí Minh ghi nhận: *“Đỏ là một cử chỉ vô tư, tốt đẹp, không ham chuộng địa vị, đặt lợi ích của dân tộc, của đoàn kết toàn dân lên trên lợi ích cá nhân. Đó là một cử chỉ đáng khen, đáng kính mà chúng ta phải học”*

Không chỉ là người suốt đời thực hành và là tấm gương mẫu mực trong thực hành đạo đức cách mạng, đồng chí Nguyễn Lương Bằng còn là một trong những người đầu tiên đề xuất việc tích cực học tập, rèn luyện đạo đức cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, coi đó là nhiệm vụ quan trọng của mỗi đảng viên. Theo Đồng chí, học tập, noi gương Chủ tịch Hồ Chí Minh là học tập, noi gương những quan điểm của Người về *“Đảng viên phải hết lòng hết sức phục vụ Nhân dân chứ không phải để ngồi trên đầu trên cổ nhân dân, phục vụ cho mình, phục vụ cho gia đình. mình. Đảng viên phải cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư, phải thật sự phản đối quan liêu, lãng phí, tham ô, cá nhân chủ nghĩa”*. Đó là học tập quan điểm *“Lối sống cách mạng là lối sống có lập trường giai cấp, có quan điểm quần chúng, có kỷ luật tự giác và đạo đức cách mạng”*, quan điểm *“Lối sống có quan hệ mật thiết đến nhân phẩm và đạo đức của người đảng viên, đến ảnh hưởng và sức chiến đấu của Đảng”*, *“Lối sống cách mạng của người cán bộ, đảng viên có quan hệ mật thiết đến thanh danh, uy tín, sức chiến đấu của Đảng, đến thành tích và thắng lợi của sự nghiệp cách mạng”*. Đồng chí cho rằng, *“có nhận thức rõ như thế mới thấy cần phải rèn luyện lối sống cách mạng, phải kiên quyết chống lại lối sống cá nhân chủ nghĩa của giai cấp tư sản và các giai cấp không vô sản khác”*².

Trên tinh thần đó, Đồng chí xác định, phải *“Tiếp tục và phát huy gương sáng của người trước, tiêu biểu và mẫu mực cho chúng ta ngày nay, đó là lối sống cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh”*³, bởi theo Đồng chí, *“Đời sống của Người, con người của Người, suốt năm, sáu chục năm nay, thực là tấm gương sống về lối sống cách mạng cần cù, giản dị, tiết kiệm, trong sạch và lành mạnh”*⁴.

². Theo Anh Cả Nguyễn Lương Bằng, Sđd, tr.369-376.

³. Theo Anh Cả Nguyễn Lương Bằng, Sđd, tr.377.

⁴. Theo Anh Cả Nguyễn Lương Bằng, Sđd, tr.377.

Sau khi Hiệp định Giơ-ne-vơ được ký kết năm 1954, miền Bắc chuyển sang giai đoạn khôi phục kinh tế, từng bước tiến lên chủ nghĩa xã hội, đồng chí Nguyễn Lương Bằng được tin cậy trao nhiều trọng trách để bảo đảm cho sự minh bạch, trong sạch của Đảng, Nhà nước trên các cương vị Tổng Thanh tra Ban Thanh tra Trung ương của Chính phủ, Trưởng ban Kiểm tra Trung ương Đảng trong nhiều năm. Sự tin cậy đó bắt nguồn từ người sáng lập Đảng - Chủ tịch Hồ Chí Minh và trên thực tế, đồng chí Nguyễn Lương Bằng không chỉ là người học trò xuất sắc, một cộng sự tin cậy mà còn là người gần gũi, thân thiết với Chủ tịch Hồ Chí Minh⁵. Được Người dìu dắt, đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã không ngừng học tập và rèn luyện được những phẩm chất cao đẹp của người đảng viên cộng sản.

Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào, ở bất cứ cương vị nào, Đồng chí cũng tuyệt đối trung thành với sự nghiệp của Đảng, hết lòng phụng sự đất nước, chăm lo đến hạnh phúc của Nhân dân, nêu gương sáng về đạo đức cách mạng: cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư và tác phong cần cù, giản dị, khiêm tốn. Đồng chí Nguyễn Lương Bằng thực sự *“là biểu tượng của mẫu mực, sự trong sáng của tình đồng chí, tình anh em. Cuộc đời hoạt động của đồng chí là một tấm gương sáng của người cộng sản Việt Nam, vừa giàu tình thân yêu nước, vừa giàu tình thân quốc tế vô sản”*⁶.

Là một người yêu nước nhiệt thành, một chiến sĩ cộng sản kiên cường, trải qua hơn nửa thế kỷ hoạt động cách mạng, đồng chí Nguyễn Lương Bằng đã cống hiến cả đời mình cho sự nghiệp cách mạng giải phóng dân tộc và xây dựng xã hội chủ nghĩa. Cả cuộc đời hoạt động cách mạng của Đồng chí là một tấm gương sáng ngời về khí tiết cộng sản chủ nghĩa và đạo đức cách mạng. *“Tấm gương của Đồng chí là giá trị tinh thần mãi mãi tỏa sáng đối với nhiều thế hệ những người cộng sản và thanh niên ta, nhân dân ta. Tinh thần cách mạng, đạo đức cộng sản chủ nghĩa của Đồng chí là bất diệt”*⁷.

Dưới ánh sáng chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, gần 40 năm tiến hành công cuộc đổi mới do Đảng khởi xướng, lãnh đạo, đất nước ta đã đạt được những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử, phát triển mạnh mẽ, toàn diện, *“chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”*. Tuy nhiên, sự nghiệp cách mạng của dân tộc vẫn đang đứng trước không ít những khó khăn, thách thức, đòi hỏi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đoàn kết một lòng, phát huy chủ nghĩa yêu nước với một ý chí và quyết tâm cao, dám nghĩ dám làm, dám đương đầu thử thách, thúc đẩy công cuộc đổi mới đi đến thắng lợi. Chúng ta có thể tìm thấy giá trị tinh thần tiên phong đó ở đồng chí Sao Đỏ - Nguyễn Lương Bằng.

⁵. Sau khi từ Liên Xô về nước, đặc biệt là từ năm 1960 đến khi Chủ tịch Hồ Chí Minh qua đời năm 1969, đồng chí Nguyễn Lương Bằng thường xuyên bên cạnh Chủ tịch Hồ Chí Minh khi đi thăm và làm việc ở các địa phương; thăm và làm việc với các cơ sở sản xuất nông nghiệp, công nghiệp, thăm đồng bào, chiến sĩ, trường học, bệnh viện... Năm 1969, đồng chí Nguyễn Lương Bằng thường xuyên gấp gờ, trao đổi công việc cũng như dùng cơm thân mật với Chủ tịch Hồ Chí Minh và luôn ở bên Người trong những ngày bệnh nặng.

⁶. Điều văn của Ban Chấp hành Trung ương Đảng đưa tiễn đồng chí Nguyễn Lương Bằng.

⁷. Điều văn của Ban Chấp hành Trung ương Đảng đưa tiễn đồng chí Nguyễn Lương Bằng

Kỷ niệm 120 năm Ngày sinh đồng chí Nguyễn Lương Bằng trong bối cảnh các cấp, các ngành đang nỗ lực đẩy mạnh thực hiện Nghị quyết Đại hội XIII của Đảng, thực hiện tốt các Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI, XII và Kết luận số 21- KL/TW của Ban Chấp hành Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; gắn với thực hiện Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị khóa XII về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Đây là dịp để chúng ta tri ân và noi theo tấm gương đạo đức cách mạng sáng ngời của đồng chí Nguyễn Lương Bằng, đó là không ngừng nâng cao đạo đức cách mạng, phát huy vai trò tiên phong của mỗi cán bộ, đảng viên, sẵn sàng vượt qua mọi hy sinh, gian khổ, hiểm nguy, nỗ lực học tập, rèn luyện, nêu cao tinh thần bảo vệ Đảng, bảo vệ khối đoàn kết, thống nhất trong Đảng, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ mới trong xây dựng và bảo vệ vững chắc Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG